

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 3.

SIBIIŪ, 15 MARTIU 1893.

Anulŭ XXIV.

GIMNASIŪ PENTRU FETE.

Aici în țera noastră ori când pronunțămŭ cuvântulŭ *gimnasiu*, înțelegemŭ școle, în care predomnesce *limba latină*, cu ajutoriul căreia tinerimea scolastică are să se prepare pentru studii mai înalte clasice. Apoi dară ce scop ar avé cineva cu înființarea unui gimnasiu *latinescu* pentru fete? Noi nu'î cunoscem scopulŭ, căci noué românilorŭ nu ni-a trecutŭ prin minte până acuma, ca se înființămŭ vre-unŭ gimnasiu latinescŭ pentru fetele noastre pre când suferimŭ fórte greu din lipsa câtor-vor gimnasii românescei-latinescei, care ni-arŭ trebui pentru tinerimea de seculŭ bărbătescu. Nu că doră tinerimea noastră femeescă s'ar spăria de limba latină, pentrucă românii din cum începŭ a gângăvi pre când umblă în patru brânci, partea cea mai mare a cuvintelorŭ pe care le pronunță bine reu, este latinescă, începëndŭ dela Dumneșeu (Dominus Deus), ceriu, sóre, lună, stele, până la animalele domestice și selbatice, patrupele și aripate, și până la pomi, plante, legume și altele mii de mii, eară în câtŭ nu sântŭ latine, ci împrumutate, seŭ cum se șice, prevariate, întroduse pe furișŭ, o parte din acelea dispare în proporțiunea, în care cultura superióră străbate pe anŭ ce merge în corpulŭ nostru naționalŭ, făcëndŭ locŭ la altele de valóre universală, propriă popórelorŭ, care stau în fruntea *civilizațiunei humanitare*. Cu totulŭ altulŭ este scopulŭ acestorŭ puține împărtășiri ale noastre, eară nu disputa despre limba latină. Ori și care schimbări în planulŭ

de învățământ la școlile medii sînt puse în discuțiune la Budapesta, ceea-ce caută se ne intereseze și pe noi de aprópe.

Cu scopul manifestat de nenumărate-ori la diverse ocaziuni de a înmulți și mai tare órele de lecțiuni pentru limba maghiară, se convocă comisiuni și conferențe didactice când prin ministru, când prin unele corporațiuni și asociațiuni improvisate, care iaú asupra lorú deslegarea problemei gigantesce, de a face din limba maghiară o limbă universală, precum sînt de exemplu limbile englesă, francesă, germană și după acestea italiană, spaniolă și cea rusescă, care ocupă vedëndú cu ochii spațiu totú mai întinsú și mai vastú afară de imperiul rusescú, prin țeri și popóre din Asia. Într'aceea membrii acelorú comisiuni și asociațiuni maghiare daú în lucrările lorú preste dificultăți piramidale. Mentea universală cea sănătósă a tuturorú popórelorú pretinde, ca tinerimea lorú s'și cástige din școle idei și cunoscințe atátú de multe și atátú de sănătóse, încát se le fiă și se le ajungă precând vor intra în vieța practică pentru tóte împregiurările, în care'i va arunca destinulú lorú. Acele idei și cunoscințe voiescú popórele se și le cástige în timpú câtú se póte mai scurtú și pe cale mai netedă, ceea-ce se póte ajunge mai sigurú numai cu ajutoriulú limbei materne. Chiar învățarea de limbí străine este considerată și dorită de cătră popóre totú numai din punctú de vedere practicú, din interesú materialú și personalú; eară din interesú mai înaltú scientificú, séu uneori și numai din vanitate sînt cei mai puținí, cari învață limbí străine. În clasele comercianților, cum și între așa numiții vénturători de țeri vei afla mií de persóne, care vorbescú câte patru, cincí și mai multe limbí, de care aú trebuință neapérată la transacțiunile lorú comerciale pe uscatú și pe mare, prin graiulú viu și în corespondențe. O parte mare din clasele industriașilorú (fabricanți, meseriași) simte necesitatea unei limbí universale mai vértosú în țerile locuite fórte amestecatú, precum sînt de exemplu mai tóte țerile, din care este compusă monarchia austro-ungurescá. Numai locuitorii satelorú, adecă clasele cele mai nu-

măróse ale familiilor cultivátore de pământú, orí în ce țéră locuiescú în masse compacte și în numărú mare de sute de mií, nu simtú, cu prea puțină esceptiune de câțiva indiviđi, nici-o trebuință de a învêta vre-o altă limbă afară de limba lorú maternă; eară cine merge la ei fără a le cunósce limba, în neputință de a se înțelege cu ei, se póte duce sánetosú de unde va fi venitú, afară de casulú când ar fi năvălitú asupra lorú cu putere brutală, spre a'í asuprí, maltrata și spolia. Chiar în Francia cea láudată pentru cultura înaltă căletorindú, vei afla departamente séu provincií întregí, întru care mai alesú pe la sate din toți locuitorii cunoscú și vorbescú limba francesă numai unii indiviđi, cum sânt parochii, notarii, câte un funcționariu, orí proprietariu mai mare, care va fi cercetatú șcólele pe la vreunú orașu orí cetate; eară populațiunea rurală 'și vorbesce fiă-care dialectulú seu remasú moștenire milenariă prin tóte generațiunile.

Este în memoria nóstră próspetă, că limba elină clasică, atátú de respectată în Germania, din gimnasiile Ungariei fu deláturată mai de totú. De câțiva aní încóce s'a pornitú o campaniă violentă din partea mai multorú „patrioți“ în contra limbei latine, care până acum se mai propune în gimnasii mi se pare câte cincí óre pe săptămână, însă pre câtú se scie din esperiința de tóte ăilele, cu rezultate atátú de miserabile, câtú în mai multe casuri ți se pare că o propune mai multú numai în silă întru așteptarea eliminării ei totale din tóte șcólele.

Fată cu acea dispozițiune sufletescă a patrioților nostri înfocați ne pomenirămú pe la începutulú lunei Septembre din 1892 cu un proiectú séu planú de învățământú pentru unú gimnasiu *de fete*, care apói s'a și luatú în discusiune întru o conferență convocată înadinsú de cătră patronii aceluí proiectú. Nu am aflatú până acum, care va fi fost celú din urmă rezultatú alú acelei conferențe, și decă gimnasiulú latinescú proiectatú pentru fetele din Ungaria va prinde vre-odată rădecini și va produce fructele, pe care le dorescú patronii aceluia. Din trecutulú acestorú țeri se scie, că precum la alte câteva

popóre, așa și pe la noi s'au aflatú ici-colea câte o dómná din societatea superióră aristocratică, care cunoscea limba latină atâtú de bine, încátú putea se ție și corespondențe în-trénsa, și imi aduc aminte din anii tinerețelorú mele, că între alte dómne din societatea înaltă erá comitésa *Rosalia Csáki*, consórta fostului gubernatorú br. *Ioanú Iozsika*, mama frațilorú Samuilú, Ludovicú, Ioanú (generalulú) și a doué fice; acea damá vorbia latinesce cu unii preoți români, pre când călétoria în lunile de vará pe la sate și pe câmpurí ca dilettanta în botanicá, căci acea deprindere frumósă și folosítore îi făcea plăcere mare. Se póte, că suvenirile din trecutú ale unorú familii fruntașe vorú fi îndemnatú și pe unii ómení din generațiunea unгурéscă moderná, ca sê se întórcá la unele ocupațiunii și studii cultivate de protopárinții lorú; se pare însê, că acei epigoní, strănepoți, carí voiescú așa ceva, adecá întroducerea studiului limbei latine chiarú și la unú micú numérú de domnișóre talentate, sânt multú mai puținí, decâtú se póta străbate fără marí greutáți cu planulú lorú.

Greutáțile cele mai serióse, pe care le întimpiná unú planú ca celú atinsú mai susú, se potú reduce la urmátóarele:

1. Fanatismulú naționalistú, de care sufere ca și de unú morbú epidemicú din cele mai periculóse partea cea mai mare a patrioțilorú maghiari, întocma precum suferiserá bieții Poloní înainte cu 150 și 200 de aní de grandomaniá, pre când le plăcea se vorbésca și se scrie despre *Orbis Poloniae*, ca și cum Polonia ar fi fostú una cu *Orbis terrarum*.

2. Ura reu mascatá, ce domnesce asupra unorú confesiunii religióse, se resfránge și asupra limbei latine; de aceea dorescú eliminarea ei din tóte șcólele, cu atâtú mai vértosú, cu câtú dorescú mai ferbinté, ca órele de prelegerí ale limbei latine se fiá devotate numai limbei maghiare, și cu atâtú mai puținú se fiá suferitá limba latiná încá și în vre-o șcóla de fete.

3. Ura seculará nedumeritá și neimpácatá asupra limbei germane, pe care plánuitorii gimnasiului de fete voiescú se o întroducá alátura cu limba latiná, cu atâtú mai vértosú, că

precum a declarat și în conferință o dămnă din cele mai inteligente, anume Polixena Pulszky, limba germană în Ungaria nu pôte fi considerată ca limbă străină, căci ea este indigenă, prin urmare trebuie se fiă propusă și învățată regulată în gimnasiul de fete. Se crede, că toți membrii familiei Pulszky cu privire la limba germană sânt de acord cu dămnă Pulszky, împreună cu alți membrii ai conferinței.

Acea propagandă făcută în favoarea limbei germane a scos din totu cumpătulu pe marea partidă extremă, pentru care nu a fost de ajuns, că în anul trecut chiar ministrulu com. Csáky a muștrat prin decretu pe toți acei profesori și docenți, cari desprețuesc limba germană, acum însă vin și femeile, ca se declare că ele nu pot considera în Ungaria limba germană ca limbă străină, precum este de exemplu: franceza, englesa, ș. a., ci o țin de limbă *indigenă*. Vorbe nesuferite auzulu adversarilor, căci îndată ce vei recunșce pentru Ungaria indigenatul limbii germane, urmază cu logică de bronz, ca se fi silitu a recunșce indigenatul secularu și chiar milenariu încă și alu altor limbii naționale vorbite în aceste țeri, care preste acăsta se bucură și de o literatură, ce rivalisază cu literatura maghiară. Tote aceste limbii, considerate curatu din punctu de vedere alu patriei comune, sânt limbii indigene; străine pot fi ele numai pentru indiviți, cari nu le învăță și nu le vorbesc. Pentru aceea însă ele sânt *acilea, în patria noastră, adică acasă* și nu pot suferi ca se fiă proscrie prin nici o lege omenescă.

În cătu pentru limba germană, nici unu omu cu mintea întregă nu va fi în stare se pricepă, cum pôte se scape vreodată elementulu maghiaru, care cu jidovi cu totu abia numără 6 milioane, de influența decisivă a celor 60 milioane de Germani din două imperii și dintr'o republică federală, decâtu dără prin apropiere cătră Rusia, precum le trăsise prin capu în Iuliu 1849, când apoi aru ajunge, cum dicem noi românii, din puțu în lacu. Îndeșertu voiesc Maghiarii sêu ori-care altu poporu din țerile coronei unguresci seși

astupe urechile cu bumbac, pentru ca se nu audă vorbindu-se. Odinioară frunțașii acestor popore heterogene comunicau între sine cu ajutorul limbii latine; eară de când această limbă a fost delăturată, a ramas în locul ei ca mijloc de comunicațiune pentru 38 de milioane locuitori ai monarhiei numai limba germană.

De limba română pot scăpa foarte ușor, decât nu o vor învăța nici odată, mai ales că românilor nu le trece prin minte, ca se recomande la vre-un alt popor învățarea limbilor lor nici în această monarhie, nici în vecinul regat. Totu ce pretind românii în termeni categorici este, ca limba lor se fiă recunoscută și tractată ca limbă indigenă, viiă, milenariă; de aci în colo se'și vedă fiă-care popor de limba și de literatura sa.

Radicalul „Budapesti Hirlap“ află cu această ocaziune, că în Ungaria sistema de învățământ pentru femei este un adevărat chaos, o confuziune babilonică, de unde urmază, că multe fete după-ce estă din școle ajung în casa nebunilor, eară altele cađute totu în desperațiune se sinucid. După acest publicist mulțimea mare de „Fräulein“ germane, Mademoiselle franceze și Miss-e englese au inundat țera (fresce chiămate de cătră familiile frunțașe) ca crescătore, ca locotenente de mame, care apoi otrăvesc pe bietele fete maghiare în trei direcțiuni, că le schimbă firea lor cea înăscută, adecă maghiară. Același publicist însă este revoltat și asupra școlilor și internatelor de fete susținute *în mănăstiri de călugărite*; totodată el vede o mare confuziune de sisteme în atâtea categorii de școle înființate de câțiva ani încôce totu cu scopuri diferite, precum sânt preparandiile de fete, școle pentru lucru de mână, școle profesionale, școle civile superioare, școle elementare de stat mai mari și mai mici, pe care toate le ține de o adăverată babiloniă, la care mai adăuseră și gimnasiul de fete. Recunoște și el, că unele din acea varietate de școle sânt bune; nu vede însă nici o unitate în scop, adecă nu vede, că în toate acelea s'ară cresce

numai maghiare, îi scóte însă ochii mândria, lucsulú, vanitatea, falá gólá, lipsa de seriositate, lipsa de sêmbure moralú. Scie dênsulú bine, cá de exemplu în institutulú dómnei *Zirzen* fetele învață mai multú decâtú sciu de exemplu juriștíl din anulú ântéiú; crede însă, cá acele cunoscințe nu sântú pentru viéța practicá. Spre a confirma ceea-ce susține dênsulú, se provócá între altele la lipsa cea mare de artiste, care se éśá anume din poporulú *maghiarú*. S'a înființatú academia de musicá, dará artiste maghiare în musicá sânt astáđi mai puține decâtú aú fostú înainte cu 100 de aní. S'a deschisú academiá de picturá; însă cei mai renumiți zugraví din Ungaria sânt siliți sêși caute pânea de tóte ȕilele în țeri străine. Se deschidú scóle dramatice, spre a forma actori și actrițe, într'aceea teatrele maghiare nu potú înainta.

În fine ȕiariulú sus citatú încheiá critica sa durerósá cu aceste cuvinte: „Nu înnebuniți și nu nefericiți pe o mulțime de fete, până când viéța practicá nu li-a deschisú barierele ¹⁾.”

Făcurámú locú acestorú împártășiri din sfera învêțámêntului femeescú mai vêrtosú în interesulu acelorú părinți, cari credú cá'si vorú fericí mai pe ușorú și mai sigurú pe ficele lorú, decât le vorú cresce în șcóle și institute, cum sânt acelea caracterisate atâtú de aspru în acelú ȕiarú.

Sibiiu, în Februaríu 1893.

A.

IUBILEULŪ PROFESORULŪ ALEXANDRU ROMANŪ.

Urmáringú cu atențiune mișcárele culturale, ce se petrecú în sinulú societátei nóstre románe, venimú cu plácere a înregistra și sêrbarea arangeatá din partea junimeí universitare din Budapesta în ȕiua ss. Treí Ierarchí (11 Februarie n. c.)

Înțelegemú iubileul domnului *Alexandru Romanú*, carele de aní 30 distinge catedra pentru limba și literatura románá dela universitatea regéscá din locú.

¹⁾ Veđi mai multe despre cum se crescú fetele maghiare în „Budapesti Hirlap“ Nr. 262 din anulú 1892.

Negreșită ună frumousă trecutū, petrecutū în serviciulū sciinței și dedicatū cu rară abnegațiune biuelū număroșilorū seî elevi, în ale cărorū inimî a săditū cunoscința și iubirea limbei și literaturēi nōstre națiōnale, cele mai scumpe clenodii în viēta orî-căruî poporū.

Alexandru Romanū s'a născutū ca fiu de preotū românū în comuna Aușeu la 26 Novembre 1826. Studiile gimnasiale le-a făcutū în Beiușū, ear cele filosofice și juridice în Oradea-mare, tōte cu succesū strălucitū. Destinatū fiindū de părințiî seî pentru cariera preotească, fū trimisū de episcopulū Erdélyi în convictulū din Viena; aici absolvă teologia la anulū 1849. Denumitū profesorū la Beiușū, A. Romanū primulū a rostitū graiulū națiōnalū de pe catedră, și încă în astfelū de timpuri critice. Mai târziu îlū aflămū funcționarū la pretura din Mișca, comitatulū Bihorului; ear la 1851 profesorū de limba și literatura română la gimnasiulū din Oradea-mare. La înființarea acesteî catedre, distinsulū bărbatū i-se cuvine partea leului. La anulū 1857 fū numitū translatorū românū la Consiliulū Locotenenței regesci din Buda. În era constituțiōnală, ce a urmatū, A. Romanū desfășură stindardulū preseî nōstre națiōnale. Împreună cu Sigismundū Popū înființă mai întâiū điarulū „Concordia“, (tipăritū întregū cu litere latine), apoi „Federațiunea“, esercitândū astfelū o mare înfrurire asupra vieței nōstre politice și desvoltândū gustulū unei lecturî sănătōse la publiculū românū. Ca deputatū în dieta țerei, reprezentândū cerculū Ceica (în Biharia) timpū de 21 ani, A. Romanū a luptatū pururea în șirulū celorū dintăiū pentru apărarea drepturilorū nōstre națiōnale. Ca bărbatū de litere, la anulū 1866 luă parte activă la înființarea „Societăței academice“, astăđi ilustra nōstră Academiă Română din Bucuresci, alū cărei zelosū membru a rămasū până în presentū.

Pe scurtū : sūntū multe și neperitōre meritele venerabilulū bărbatū pe tōte terenele. Căci dotatū dela natură cu distinse talente, A. Romanū a jertfitū întregă viēta sa pentru deșteptarea și luminarea poporului seū.

Nu este actū mai însemnatū în viața noastră națională, la care elū sē nu fiă luatū parte; pretutindenī ilū aflămū în primulū planū, când e vorba de binele și de prosperarea neamului, din care face parte.

Dar' mai presusū decâtū ori-care altū meritū alū d-lui A. Romanū, prețuimū noi, elevii lui, meritulū de mare dascălū alū tinerimeī, ce și-l'a câștigatū prin desvoltarea activității sale neobosite și salutare în restimpū de 30 anī. Ca unulū din cei mai de frunte filologi romāni, a ținutū catedra de limba și literatura romānă la nivelulū sciinței moderne, și neuitate vorū fi pentru toți elevii lui acele momente, în cari li-a fostū datū a asista la instructivele și interesantele sale prelegeri.

Avēndū deci în vedere tōte acestea, junimea academică a decisū sērbarea în modū demnū a iubileului iubitulū profesorū, carele totdeauna s'a interesatū de sōrtea ei ca unū adevēratū părinte. Junimea romānă a ținutū a-și manifesta la 11 Februarie sentimentele sale de profundă grațitudine, recunoscință și iubire față de preastimatulū iubilantū, ceea-ce a aflatū complăcerea întregului publicū romānescū, de ale cărui simpatii de multū se bucură preameritatulū bărbatū. Căci într'adevērū, la sērbarea coloniei romāne din Budapesta cu spiritulū s'a asociatū, într'unū numărū imposantū, totū ce avemū mai distinsū în societatea noastră. Toți Romāniī de bine — „din cele patru unghiuī“ — s'aū grăbitū a aduce felicitările și omagiile lorū iubilantului, încărunțitū în merite. Astfelū sērbarea nu a fostū nici decum o sērbare locală; ci trecēndū departe preste cadrele prefapte, iubileulū domnului A. Romanū a devenitū ceea-ce trebuia sē devină, adecă o frumōsă manifestăție națională romānescă, careī asemenea de anī de țile nu s'a vēdūtū în capitala Ungariei. Publiculū romānū, interesatū de propășirea noastră culturală, a răspunsū la apelulū tinerimeī prin unū puternicū echo, care împregiurare o considerămū de bunū auguriu și pentru viitorū.

Între numărósele epistole și telegrame sosite la adresa iubílantului, amintimú la primulú locú pe cea din partea Academiei, care este de urmátorulú cuprinsú :

Domnule Coleg !

Índepínindú decisiunea unanimá a Academiei, avemú onóre a Vê comunica felicitárele și urárele cele mai víi, pe carí colegii Domniei-Vóstre din acéstá ínstituțiune de culturá naționalá Vi le trimitú cu ocasiunea sêrbárei iubíleului de 30 aní de profesoratú de limba și literatura románá la universitatea din Budapesta.

Sê tráiți, Domnule Colegú, pentru ca ín multí aní sê răspândíți de acum ínainte cunoșcința limbei și a literaturéi nóstre íntré tinerínea studiósá a aceleí universitáți, sê nutriți și sê íntréțineți prin acéstá totdeauna vie íntré elevii D-vóstre románi conșcința naționalá.

Sê tráiți, Domnule Colegú, la multí aní !

Primiți și cu acéstá ocasiune espresiunea iubirei nóstre frátesci, a prea distínseí nóstre considerațiunii.

I. Negruzzi m. p. președ.

D. Sturdza m. p. secret. gen.

Nu este loculú aci ca sê facemú o descriere a banchetului festivú, ce s'a ținutú ín sala hotelului „Hungaria“. Darurile, ce s'aú predatú cu acéstá ocasiune iubílantului, súnť modeste, dupá modestia puterilorú nóstre; dar mai multú decátú aceștea valorézá recunoșcința și iubirea neștrámutatá, ce noi ínvețáceii o vomú pêștra pururea sápatá ín inímele nóstre — „aere perennius“ — eruditului nostru profesorú. Și aceste șentimente de iubire și recunoșcința le vomú putea manifesta mai aevea atuncí, decá vomú lucra din tóte puterile íntr'acolo, ca sémênța sémênatá de elú cu atáta íngríjire ín agrulú románismului, sê se desvólte câtú mai frumosú, sê creșcá, sê ínfloréscá, dând la timpulú sêu rodurí cu ímbelșugare. Íntr'aceasta va afla șerbátoritulú cea mai mare șatisfacție a índelungelorú sale ostenele de 30 aní ín spinósá, dar multú frumósá carierá de dascálú románú.

Ear' noi încheiându aceste nepretențioase șiruri, împlorăm ilustrului bărbat delă prevedință încă multe zile senine, ca astfel să se pótă bucura de fructele activității sale binecuvântate, și fi ȳicemú cu poetul-împèratú alú Sionului: „Ca ale vulturului să se renoiéscă tinerețele tale!“ *I. B. Boiu.*

CEVA DESPRE POETULŪ POPORALŪ IOANŪ BARACŪ ȘI DESPRE SCRIERILE LUI.

(Cercetări literare).

Avèndú la mână mai multe opurí din istoria literaturèi române, și vedèndú cu părere de reu din contestulú lorú, că memoriei zelosului poetú poporalú, neuitatului Ioanú Baracú delă Brașovú, prea puțină însèmnătate i se dá, ba ce e mai multú unii domni nu-lú pomenescú de felú în literaturèele lorú, ni-am propusú a reîmprospèta pomenirea acestui zelosú și veritabilú apostolú alú poporului nostru.

Acéstă împregiurare tristă și démnă de compătimitú pare a dovedí douè lucrurí sfășietóre de inimă: orí că nu-'lú iaú de ajunsú în sémă, — ceea-ce nu ași crede, — orí că nu i se cunósce de ajunsú activitatea și scrierile.

Decí fiă-mí permisú a vorbí ceva despre elú și despre scrierile lui. Cea mai rodnică activitate a lui Ioanú Baracú remâne în manuscripte. Unde se vorú afla acelea, numai bunulú D-ȳeu scie.

Scrierile dènsului câte s'aú fostú publicatú până acum, se cetescú cu mare plăcere de toți românií. Ear dlú A. Denșanú, în istoria literaturèi sale, se esprimă despre dènsulú cu dreptú cuvèntú: „Elú este unú scriitoriu poporalú, atátú în limbă câtú și în concepțiune; pentru aceea scrierile lui au intratú adèncú în poporú. Versulú lui este în generalú celú poporalú, narațiunea lui simplă și nemăiestrită, totú așa limba lui este generală, ca limba bisericéscă“.

Asupra anului și locului nascerei lui I. Baracú astăȳi subverséză douè păreri diferite. Unii susținú împreună cu dlú

Densusănu, cumcă densusul s'a născutū la anulū 1772 în Braşovū, ear altīi, precum biografulū seū (I. B.) dela anulū 1848 susţine, că s'a născutū la Alămorū, în comitatulū Albei-Iuliei la anulū 1776.

Orī cum de felurite sūntū părerile aceste, presupunū, că arū fi mai de cređutū părerea contimpuranului (I. B.) carele scrise biografia poetului nostru chiarū în 1848 imediatū după mórtea lui, prin urmare, contimpuranu. Contimpuranulū putea se scrie mai pozitivū decătū noi acum în seclulū alū XIX-lea. Dar altcum, după cum sciu eu, nime n'a combătutū acéstă aserţiune a aceluia.¹⁾ Prin urmare arū fi mai de cređutū.

Cine nu crede poftescă, şi producă-ne documente demne de cređutū, ca se credemū aşa după cum ne va dovedi şi convinge.

Vredniculū şi neobositulū poetū poporalū Ioanū Baracū s'a născutū din părinţi romănesci. Până acum nu s'a pututū erua cu pozitivitate numele părinţilor seī, atâta se scie numai, că e fiu de preotū din Alămorū, în comitatulū Albei-inf. din Transilvania. Densusulū a fostū odinióră în strinsă legătură cu renumiţii repositi apostoli ai romanismului, cu Georgiu Lazarū (1779—1823), cu Vasile Aronū (1770—1822) şi Vasile Popū, ba şi cu Antonū Panū.

Studiile şi le-a începutū în comuna natală, după aceea a fostū datū la colegiulū reformatilorū la Aiudū, unde a absolvatū tóte clasele cu laudă. De aici a mersū la Clujū, unde a absolvatū drepturile. După aceea nu se scie unde a petrecutū până la 1802, când a venitū la Braşovū, lucrândū ca procuratorū. Ear după o altă informaţiune se susţine, că înainte de anulū 1802, arū fi fostū dascălū la „scólele normalnice“ în Braşovū, şi ca atare a tipăritū şi opera sa „Arghirū

¹⁾ Aşa scimū şi noi chiarū dela fiulū seū, repositulū proto-popū alū Braşovului Iosifū Baracū, precum şi dela numeroşii descendenţi ai familiei din Alămorū.

și Elena“, pe la anul 1800. Acestei informațiuni se alătură și dl Dênsușană dela Iași, cândă susține, că Ioană Baracă înainte de anul 1802 a fostă învățatoriu în Brașovă.

Ca procuratoră în Brașovă a desvoltată o diligență estraordinară și purtare esemplară, și prin aceea a trasă atențiunea publică asupra sa.

Dreptă aceea la anul 1805, poftită fiindă de Magistratul orașului, a primită și translatoria magistratuală, și așa a viețuită ca translatoră magistratuală 43 de ani. Ear în ală 72-lea ană ală vieții sale, după o bolire de aprinderea sângelui numai de patru zile, pre lângă totă căutarea medicului, pregătită mai ântâiu cu nutrimentulă sufletescă, și dedă sufletulă în mânilă Creatoriului.

Dênsulă s'a dusă din lume cu cea mai curată consciință și cu celă mai liniscită cugetă, că dênsulă, câtă a trăită, nu numai că n'a asuprită întru nimică pre nimeni, ci încă ce e mai multă, fiindă cu nespusă milă spre cei necăjiți, sărăciți, nedreptățiți și asupriți, îi ajută pre acestia lucrându-le ca advocată, din totă inima, și scoțându-i din tôte nevoile și asupririle loră pre lângă puțintică plată, ear fôrte adeseori și pe nimica, pe „mulțamă“. Dovadă la aceste tôte potă fi arhivele judecătorești și bisericesci din Brașovă.

Cea mai bună petrecere de timpă în ôrele libere îi era componerea de stichuri, de versuri poporale.

Opurile lui, ce s'aă putută până acuma afla și tipări, sântă după cunoscința mea următorele:

1. Istoria prea frumosului Arghiră și a prea frumoșei Elena, tipărită în Sibiiă la anul 1802.¹⁾ În acestă poemă I. Baracă, închipuesce sub Arghiră pe împăratulă Traiană, ear feciôra măestră cu përulă de aură este Transilvania,

¹⁾ Dlă Vasile Popă în disertațiunea despre tipografiile românesci, Sibiiă 1838, pag. 32 dice, că s'a tipărită la anul 1800; ear dlă Jarcu în „Biografia cronologică română“, ed. II. 1873 p. 19 dice asemenea, totă după elă.

care a fost vestită de demult pentru bogățiile sale, băile de aur.

Poema acésta apoi s'a edatú de mai multe ori în Sibiiú.

2. Risipirea cea de pe urmă a Ierusalimului în stichuri, tipărită întâiu la Bucuresci în anul 1821, apoi mai târziu și la Sibiiú.

3. Istoria lui Ulises, regele Itacei, manuscrisú în stichuri, depusú spre tipărire la dlú profesorú Gavra dela Aradú. Acestú manuscrisú se află de noú altmintrea de dênșulú lucratú la Brașovú, precum se pare, sub titlulú „Retăcirile lui Ulise“, în 7 cânturí, după Odisea lui Omer, din care s'a fostú publicatú o parte în „Albina Carpaților“ a. 1879.¹⁾

4. Tragedia lui Samsonú, prosă în stichuri, tipărită în Sibiiú la anul 1846.

5. Nașterea, vieța și perirea lui Iuda Iscarioteanulú, manuscrisú în stichuri.

6. Lucreția, vicléna soție a unui prepuselnicú bărbatú, manuscrisú de amorú în stichuri, depusú spre tipărire la dlú prof. Gavra în Aradú.

7. Loreti, o fecióră de satú fórte cinstită și cuviósă, manuscrisú în stichuri, depusú spre tipărire la d-lú profes. Gavra în Aradú.

8. Băcanulú, dramă în prosă și cu stichuri, manuscrisú depusú spre tipărire la dlú tipografú Ioanú Gött din Brașovú.

9. Pepelea, unú manuscrisú comicú în stichuri, depusú spre tipărire la dlú prof. Gavra în Aradú.

10. - Aréndășița Adelaida, manuscrisú în stichuri.²⁾

¹⁾ Dênșusanú, pag. 253. Dlú A. Dênșusanú ne mai spune totú acolo, că arú fi tradusú poema „Deucalionú și Pirha“, precum și alte miturí din „Metamorfosele“ lui Ovid.

²⁾ După cum ne spune dlú Dr. A. Gaster, s'ar fi tipăritú în anul 1836 în Bucuresci („Literatura poporală“, Bucuresci 1883, pag. 147).

11. Atala, seû dragostea a doi Indieni, manuscrisû în stichurî.

12. Filis dörme, unû manuscrisû micû în stichurî.

13. Viclesugulü fetescü, manuscrisû în prosă.

14. Jalnica mörte a regelü Avradatü și a reginei acestuia Pantea, manuscrisû micû în stichurî.

15. Amlet, tragedie, manuscrisû în prosă și stichurî.

16. Coräbieriulü celü dintäiu, o istorie interesantă în stichurî, manuscrisû depusü spre tipärire la dlü prof. Gavra în Aradü.

17. Patimile cele rarî și minunate ale unei feciöre mahomedane *Cartigam*, manuscrisû în stichurî.

18. Kasimir și Leonora, manuscrisû în stichurî.

19. Terezia cea seracä, manuscrisû în stichurî.

20. Constanța, dramă în prosă, manuscrisû.

21. Pruncii cei läsați pe timpulü revoluției franceze.

22. Pustniculü din insula Formentera, tälmacire, manuscrisû în prosă.

23. Mirele celü umblatü și procopsitü, tälmacire, manuscrisû în prosă.

24. Constantina, istorie de dragoste, manuscrisû în stichurî.

25. Stichurî pentru bóla colerei (1831?)

26. Cei trei frați gheboși seû trei bărbați și o muiere, istorie comică în versurî (Pomenită de dlü Dr. M. Gaster în opera sa: „Literatura poporală romänă“, Bucurescî 1883, pag. 72, și totü după spusa D-sale la pag. 75 s'ar fi tipăritü prima óră la 1843, apoi retipărită la 1844 și 1878).

27. A tradusü din limba germană: „O mie și una de nopti“, tipărită la Brașovü în 8 volume, 8° la a. 1835—1838 (vedü Dr. M. Gaster, opulü citatü pag. 95).

Afară de acestea multe descrieri și fabule în stichurî. — Unde se vorü afla aceste manuscripte prețioșe, nu am pututü erua cu posivitate. Ba nici aceea nu am pututü descifra și

scirici, cine e (I. B.) biograful dlu' Ioan̄u Barac̄u, carele ne dete prețuitele notițe pomenite mai înainte în „Fóia pentru minte, inimă și literatură, anul̄ 1848, Nr. 34 și 35, 272 și 284.

O altă informațiune a noastră ne spune, că I. Barac̄u ar̄u fi redactat̄ și prima fóiă românescă, ce se ivi în Brașov̄u la 1837 sub titlul̄ „Fóia Duminecei“, alcătuită de o societate a celor̄ învățați. Este deci de cređut̄ numai, că și d̄ensul̄ a făcut̄ parte din această societate a celor̄ învățați, ca comitet̄ redacțional̄; însă urme pozitive de redactare nu s'au putut̄ constata până acuma.¹⁾

Scrierile lui I. Barac̄u au rătăcit̄ pe la unii și pe la alții. Așa s'a întemplat̄, că făcend̄ eu o excursiune literară într'o comună în Bănat̄u, dedui între altele și de un̄ manuscris̄ al̄u lui I. Barac̄u. Acest̄ manuscris̄ pörtă titlul̄: „*Mórtea Folixener Radac̄u*“, o domniță născută de Baron̄u Radac̄u în țera Ardealului, întemplată în anul̄ 1803, în stichur̄i alcătuită de I. Barac̄u, translator̄ magistratual̄ din Brașov̄u.

Astfel̄u prin o norocire estraordinară se mântui de perire un̄ *manuscris̄ necunoscut̄*, încat̄u sciũ eu, al̄u neuitatului poet̄u poporal̄u Ioan̄u Barac̄u dela Brașov̄u. Manuscriptul̄ formeză 8° de rând̄u, e scris̄ cu litere cirile, hârtie veche ordinară pe 25 de pagini. După mărghinita mea cunoscință, nu pot̄u constata, este manuscriptul̄ original̄u ori e numai o copie; dar la totă întemplarea e un̄ op̄ al̄u lui I. Barac̄u, necunoscut̄, cel̄u puțin̄u nepublicat̄ până acum în literatura română.

Deci fiă-mi permis̄u a-lũ transscrie cu litere latine, după putință, și a-lũ tipări, prin bunăvoința onorabilei redacțiunii, în această prețuită fóiă.

P. Milianũ.

(Va urma).

¹⁾ S'au făcut̄ de aici pașii de lipsă, spre a se lămurí după putință și aceste impregiurări.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

În ședința publică dela 5 Febr. a cetitū d-lū *Gr. G. Tocilescu* o dare de sémă, asupra săpăturilorū maī recente în ruinele orașului Trophaeum Traiani din Dobrogea; ear d-lū *N. C. Quintescū* a cetitū „Omagiulū artelorū“, scenă lirică după Schiller (Huldigung der Künste), în onórea principesei Maria a României, din incidentulū întrărei A. S. în țeră. În fine d-lū *V. A. Urechia* a comunicatū o serie de importante documente, descoperite de d-lū *C. Esarcu*, ministrulū residentū alū României la Roma.

Scrieri nouē în edițiunea Academiei aū eșitū:

Nascerea la Români. Studiu etnograficū, de *S. Fl. Marianū*, membru alū Academiei române. Bucuresci 1892. Prețulū 5 lei.

Publicațiunile Academiei române, cu arătarea prețuluiū acelora.

Douē manuscrise românesce din secolulū XVII. Descrise de *P. S. Sa* Episcopulū *Ghenadie* alū Romniculū-Noulū-Severinū. Bucuresci 1892, prețulū 1 leū.

Analele Academiei române. Seria II. Tomulū XIV, 1891—1892. Partea administrativă și desbaterile. Bucuresci 1893.

Sesiunea ordinară a anului 1893 s'a deschisū la 23 Februariu (7 Martiu) c., sub presiulū vice-preș. d-lū *Iacobū Negruzzi*, fiindū președintele d-lū *Ioanū Ghica* bolnavū.

Din raportulū secretaruluiū generalū d-lū *D. Sturdzā* asupra mersuluiū agendelorū în anulū 1892, estragemū deocamdată următórele:

Academia a perdutū prin mórte pe membriiū sei: *Gr. Cobălcescu*, Episcopulū *Melchisedecū* și *G. Sionū*, precum și membrulū coresp. *Felix Bamberg*.

Vacante sântū 5 locuri: 2 în secțiunea literară, 2 în cea istorică și 1 în cea științifică.

Premii sântū a se acorda 5, și anume 2 pentru opere publicate și 3 pentru manuscripte întrate la concurse.

Starea bibliotecii: 60,000 volume, 2000 manuscripte și 30,000 documente istorice. Biblioteca e pusă la dispozițiunea publicului 10 óre pe ȃi, fără întrerumpere.

Programulū lucrărilorū, publicatū prin foi, se cuprinde: în alegerea comisiunilorū pentru esaminarea lucrărilorū pe 1892—93, pentru revisiunea rațiociniulū pe 1892—93 și facerea bugetuluiū pe 1893—94, pentru distribuirea cărțilorū din fundațiunea Ioanū Fētu ș. a., apoi rapórtele acestorū comisiuni, cestiuni ortografice, statorirea concurselorū cu premii, discursuri de recepțiune și responsurile la acelea, premiarea de scrieri, alegerea de membri ac-

tuali, onorari și corespondenți, alegerea secretarilor în secțiunea istorică și științifică, a președinților și vicepreședinților de secțiuni și a delegațiunii pentru 1893—94, în fine raportul secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1893.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Necrológe. D-na *Maria Rosetti*, văduva ilustrului patriot român C. A. Rosetti, modelu de soție și mamă, de patriotă și scriitoare, după cuvântul „Timpului” „tovareșa de muncă, de bucurii și de dureri” a soțului seș, a încetat din viață în Bucuresci la 16/28 Februarie a. c.

— În aceeași zi a reposat în Blaj d-lu *Ludovicu Csato de Iankafalva*, avocat archidieceșan, membru fondator al Asociațiunii transilvane etc.

— La 15/27 Februarie reposă în Cernăuți P. C. Sa Archimandritul Dr. *Ieronimă Topala*, rectorul seminarialu de acolo, în etate de 47 ani.

Fundațiune nouă. Din incidentul încetării din viață a meritului profesor seminarialu, protopresbiteru *Ioan Popescu*, 3/15 Martie 1892, Asesorul consistorialu P. Mateiu Voileanu a inițiat înființarea unei fundațiunii întru memoria decedatului. Preoțimea și învățătoria a acceptat idea și a contribuit după putință cu oboli seși la creșterea fundațiunii. Aceea a ajunsu ađi suma de 1150 fl., și inițiatorul ei destină, precum amintise deja la întemeierea ei, ca din interesele ei să se creeze unu și eventualu mai multe stipendii pentru tinerii nostri, cari se pregătescu pentru cariera de învățatori.

Institutele noastre de credit și de economie, cari suntu în continuă creștere și înmulțire, țin adunările lor generale mai cu seamă în primele trei luni ale anului. Sperăm, că precum până acum, așa și astădată și în venitoriu ele vor face parte din considerabilele lor prisosuri și institutelor noastre de cultură, cari astăđi mai multu decâtu ori cându apelăza la spriginul călduros din partea filor națiunii noastre.

Proiectele de legi politice-bisericesci, ce le pregătesce guvernul ungaru: despre cășatoria civilă, matriculele civile etc., au dat ansă în toate părțile țerei la numeroșe adunări de popor român de ambe confesiunile, unde cu energiă se protestăza contra principiilor acelor proiecte, cari lovescu în conștiința religioșă-morală a poporului nostru.

BIBLIOGRAFIĂ.

Noulă atacă asupra scóleloró nóstre. (Politica maghiară de instrucțiune). Reproducere din „Telegrafulú Românú“. Sibiiú, tipariulú tipografiei archidiececane, 1893. Se recomandă atențiunei tuturorú bărbațiloró nostri de scólă.

Legea de pensiune învătătoréscă, tradusă și esplicată de *Blasiu Codreanú,* învătătoriu românú. Aradú 1893, tipografia diecesană. Scriere binevenită învătătorilorú românii din patriă.

Biblioteca societății cantorale „Lumina“. Nr. 1. *Epistolă către Diognet.* Traducere de *I. V. Pașcanú,* catechetú în Cernăuți. Cernăuți 1893, tipo- și litografia Arch. Silvestru Morariu - Andrievici. Urămú laudabilei întreprinderi bunú succesú.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 77/1893.

Procesú verbalú

alú comitetuluiú Asociațiuneiú transilvane pentru literatura română și cultura poporuluiú românú, luatú în ședința dela 7 Februarium n. 1893.

Președinte: Dr. Il. Puscariú vice-preș. **Membrii prezenți:** Nicanorú Frateșú controlorú, Ioanú Hannia, I. V. Russu, P. Cosma, I. Papiu, Z. Boiu, Ioanú Crețu, I. Popú de Galați, Dr. C. Diaconovich, N. Toganú bibliotecarú.

Secretariu: Dr. A. Fráncu.

Nr. 6. Secretarulú raportéză, că în urma decisiunei enunțate sub Nr. 108 alú procesului verbalú din 15 Octobree 1892, dela 1 Ianuariu a. c. a întratú în funcțiune, și că s'a făcutú primirea actelorú dela fostulú secretarú, d-lú Dr. I. Crișianú.

— Se ia actú.

Nr. 7. D-lú Titú Budu, vicariú gr. cat. alú Maramurëshului, cere s'e-i se retrimită unele scrieri prezentate la concursulú literarú alú Asociațiuneiú dimpreună cu recensiunea acelorá pentru a întroduce modificările reclamate.

— Biroulú primesce însărcinarea de a trimite d-lui vicariú Titú Budu scrierile cerute dimpreună cu recensiunea acelorá. (Ex. Nr. 27/1892).

Nr. 8. D-lă Vasile Rebreană din Maieră cere, să i se restitué lucrarea prezentată la concursulă literară.

— Manuscriptulă d-lui V. Rebreană se retrimite. (Ex. Nr. 345/1892).

Nr. 9. D-lă D. Aluaşă, clerică din Gherla, cere înapoiarea colecţiunei sale de poesii populare prezentate la concursulă literară al Asociaţiunei.

— Manuscriptulă d-lui D. Aluaşă se retrimite. (Ex. Nr. 350/1892).

Nr. 10. D-lă C. Pokol, locotenentă la armata teritorială în Tata, cere să i se trimită ună exemplară din colecţiunea d-lui I. cav. de Puşcariu „Date istorice privitoare la familiile nobile române“, publicată sub auspiciile Asociaţiunei.

— Să constată, că exemplarulă cerută s'a trimisă. (Ex. Nr. 365/1892).

Nr. 11. D-lă Ludovică Ciato, avocată în Blajă, prin hârtia cu data 20 Decembre a. tr., reclamă diploma de membru fundatoră.

— Biroulă s'a însărcinată, a trimite d-lui L. Ciato diploma de membru fundatoră. (Ex. Nr. 367/1892).

Nr. 12. Se presentă decisiunea de transpunere a tribunalului reg. din Clujă cu data 7 Decembre 1892. Nr. 9504 civ., referitoare la rămasulă fericitulă Lazară Baldi, prin care să predă şi Asociaţiunei legatulă de 1000 fl. făcută în favorulă ei.

— Să ia actă, cu acelu adausă, că decisiunea de transpunere dimpreună cu copia testamentului şi actele referitoare să se conserve în cassa Asociaţiunei. (Ex. Nr. 369/1892).

Nr. 13. Subcomitetulă despărţământului I (Sibiiă), prin hârtia cu data 22 Decembre 1892 trimite suma de 251 fl. 53 cr. v. a. ca venită curată ală festivităţiloră arangiate la adunarea generală a Asociaţiunei din anulă curentă, şi ună tablouă, ce representă corulă plugariloră români din Chisetă.

— Suma de 251 fl. 53 cr. să cuităză, şi biroulă se însărcineză, a încadra şi pestra tabloulă corulă plugariloră români din Chisetă. (Ex. Nr. 376/1892).

Nr. 14. Direcţiunea despărţământului XIII (Abrudă), prin hârtia cu data 12 Decembre 1892 înaintăză spre revisuire procesulă verbală ală adunărei generale, ţinute în Bistra la 6 Novembre 1892, împărtăşesce în resumată hotăririle luate în şedinţa subcomitetului din 12 Decembre, şi comunică, că totdeodată a asemnată 221 fl. 56 cr. ca taxe încassate dela membrii.

I. Din procesul verbal prezentat se vede, că

a) s'a cetit și primit raportul general al subcomitetului;

b) s'a aprobat darea de sémă a cassarului și s'a decis, ca suma de 50 fl. incursă dela membrii vechi să se primescă drept taxă pentru anul 1892 numai decă membrii respectivi și-au achitat taxele pentru anii trecuți;

c) cu privilegiul adunării generale au intrat taxele dela membrii vechi și noi în sumă de 186 fl. 56 cr.;

d) fixarea locului adunării generale viitoare s'a încredințat subcomitetului;

e) premiul de 15 fl. oferit de d-l B. Bașota, pentru altoire de pomi, s'a votat d-lui George Giurgiu, învățător în Bucium-Șasa, și totdeodată s'a hotărît, ca în viitor să se escrie concurs pentru asemenea premii;

f) d-l Dr. Vasile Fodor, avocat în Abrud, a cetit o disertație intitulată „Despre folosul bibliotecelor populare“;

g) se va escrie concurs la un premiu de 2 galbină, oferit de d-l director al despărțământului Alexandru Filip pentru un învățător, care va dovedi cel mai mare spor în ramula pomologiei;

h) din suma colectată dela membrii ajutători s'au votat 15 fl., pentru a procură cărți de școlă pe sémă copiilor săraci din Bistra.

II. În hârtia direcțiunei se arătă, că în ședința subcomitetului, ținută la 12 Decembre 1892,

a) s'a constatat, că la adunarea generală din Bistra s'a înșinuat ca membru ordinar pe vieță: „Auraria“ institut de credit și de economii în Abrud, ear ca membrii ordinari domni: Petru Șimu, Iosif Arieșanu și Grigorie Buzgaru, și s'a cerut primirea acestor membri noi și trimiterea diplomelor;

b) s'a dispus trimiterea sumei de 15 fl. votată pentru procurarea cărților de școlă la adresa școlii gr. cat. din Bistra;

c) d-l director al despărțământului Alexandru Filipu s'a oferit a acoperi din al său seș toate spesele administrative pe anul de gestiune 1892, și spre acest scop s'a votat pentru viitor suma de 5 fl.;

d) s'a decis introducerea unor registre speciale pentru actuar și cassar.

— Primirea sumei de 221 fl. 56 cr. v. a. se adevăresce, cuprinsul procesului verbal al adunării generale și decisiunile sub-

comitetului se aprobă, și membrilor noî li-se voru trimite diplomele după ce voru fi obținutū aprobarea adunărei generale a Asociațiunei. Totdeodată comitetul centralū își exprimă satisfacțiunea pentru stăruințele despărțământului XIII întru realizarea scopurilor Asociațiunei. (Ex. Nr. 377/1892).

Nr. 15. Societatea „Transilvania“ cere unū tablou de elevii aflați actualminte la meserii și susținuți de dēnsa.

În legătură se constată, că acesteî cereri s'a satisfăcutū pe cale presidială.

— Sē ia actū. (Ex. Nr. 381/1892).

Nr. 16. D-lū jude reg. din Clujū Leontinū Popū, prin hârtia cu data 30 Decembre 1892, în calitatea sa de executorū testamentarū trimite o copiă a testamentului fericitului Lazarū Baldi și o schiță biografică a testatorului.

— Se ia actū cu mulțemită, copia testamentului fericitului Lazarū Baldi se predă cassei Asociațiunei spre conservare, și schița biografică se comunică redacțiunei foii „Transilvania“. (Ex. Nr. 1/1893).

Nr. 17. Direcțiunea despărțământului II (Brașovū) înaintēază spre revisuire douē procese verbale ale subcomitetului.

I. Din procesul verbalū dela 18 Iuliu 1892 se vede, că pentru înmulțirea membrilor s'a prezentatū și datū spre studiere unū proiectū de regulamentū lucratū prin d-lū G. Maiorū.

II. Din procesul verbalū dela 2 Decembre 1892 se vede, că
a) s'aū făcutū dispozițiuni pentru popularizarea colecțiunei d-lui I. cav. de Pușcariū „Date istorice etc.“ pentru completarea căreia se mai cere încă unū exemplarū;

b) esistândū și în Brașovū unū fondū mai vechiū „întru amințirea celorū răposați“, subcomitetul se va mărgini a împărtăși adunărei generale apelulū comitetului centralū;

c) adunarea generală viitoare se va ținea în Prejmērū la 27 Decembre 1892;

d) s'aū încasatū 8 taxe dela membrii ordinari, cari se voru asemna comitetului centralū.

— Se ia actū, cuprinsulū proceselorū verbale se aprobă și se mai trimite unū exemplarū din colecțiunea „Date istorice etc.“ (Ex. Nr. 2/1893).

Nr. 18. D-lū Nicolae Garoiū, direct. despărțământului Zernești, prin hârtia cu data 5 Ianuaru 1893 trimite prețulū a 8 prenumerațiuni la colecțiunea „Date istorice etc.“ în suma de

22 fl. 50 cr. rămasă după detragerea rabatului de 10% în favo-
rul despărțământului, și cere să se expedeze exemplarele cores-
pondente.

— Suma de 22 fl. 50 cr. se cuitază și se ia act, că exem-
plarele prenumerate s'au trimis. (Ex. Nr. 10/1893).

Nr. 19. Nicolae Solomon, învățacelul de cismăria în Sibii, cere un
ajutor pentru a-și procura vestmintele necesare

— Nedispunându Asociațiunea de mijloce cu asemenea desti-
națiune, cererea lui N. Solomon nu se poate considera. (Ex. Nr.
11/1893).

Nr. 20. Direcțiunea despărțământului XXIX (Mediașu), prin
hârtia cu data 13 Ianuarie 1893 înaintază:

I. Procesul verbal luat în ședința subcomitetului dela 15
Decembrie 1892, din care se vede, că

a) s'au inițiat pașii de lipsă pentru lățirea colecțiunei „Date
istorice etc.“

b) suma de 60 fl. elocată pe numele despărțământului la in-
stitutul „Albina“ de aici înainte se va fructifica prin împrumutări
la privați și în condițiuni mai favorabile pentru despărțământ;

c) s'a decis să circuleze la toți preoții din despărțământ o
listă de contribuiri pentru fondul întru amintirea celor răposați;

d) organizarea agenturilor s'a amânat până la primirea pro-
cesului verbal al adunării generale din 17 Iulie 1892;

II. Suma de 5 fl. ca taxa membrului ordinar I. Jurca din
Răvășel cu cererea, ca atât acestuia cât și membrilor noi să
li se trimită diplomele, rămânându ca încassarea taxelor de câte
1 fl. să se efectuască ulterior;

III. o colă de prenumerațiune la opul „Date istorice etc.“
dimpună cu suma de 10 fl. 45 cr. rămasă după detragerea raba-
tului de 10%;

IV. un protest al inteligenței române din Biertan și jur
contra fixării adunării generale din a. c. la Șeica-mare, în care di-
ficultându-se, că adunarea din 1892 nu s'a ținut conformu deci-
siunei anterioare a subcomitetului — în Biertan, — se cere, ca în
anul prezent să se țină acolo se în Mediașu.

ad. I, II, III. Cuprinsul procesului verbal înaintat se
aprobă, primirea sumelor de 5 fl. și 10 fl. 45 cr. se adevărește,
și biroul primește însărcinarea de a trimite diplomele membrilor
aprobați prin adunarea generală și exemplarele prenumerate din
opul „Date istorice etc.“

ad. II. Nefiindă protestulă din cestiune pertractatū în ședința subcomitetulă, se remite acestuia spre a-lă desbata în tôte amănuntele, și comitetulă centrală își rezervă a decide în merită după ce i-se va presentă raportulă comitetulă. (Ex. Nr. 44/1892 și 18/1893).

Nr. 21. Academia de sciințe ces. și reg. din Viena a donatū pe sēma Asociațiunei următorele publicațiuni:

a) Sitzungsberichte d. phil.-hist. Classe, Bd. CXXVI.;

b) Fontes rerum austriacarum, II Abth. Diplomataria et acta XLVI. Bd. și XLVII. Bd. I. Hälfte;

c) Archiv für öster. Geschichte 78. Bd. I. Hälfte;

d) Sitzungsberichte math. naturw. Classe Bd. C. Abth. I. Nr. 8—10, II. a) Nr. 8—10, II. b) Nr. 8—10, III. Nr. 8—10 și Bd. CI. Abth. I. Nr. 1—6, II. a) Nr. 1—5, II. b) Nr. 1—5 III. 1—5.

— Sē ia actū cu mulțămită și sē adeveresce primirea. (Ex. Nr. 19/1893).

Nr. 22. D-lă Dr. V. Bologa, învătătoră la scōla de fete a Asociațiunei, înaintēză în șase cōle tipărite o parte din manualulă proiectatū pentru limba maternă în clasa IV. civilă, și indicândū scheletulă părțiloră continuative a lucrărei sale cere, ca comitetulă sē se însărcineze cu edițiunea ei și totdeodată sē achiteze contulă tipografiei în sumă de 115 fl. 50 cr.

În nexū cu acestū operatū se presentă și recensiunea directorulă scōlei de fete a Asociațiunei, d-lui Dr. I. Crișanū.

— Luândū în vedere, că din o parte și o schiță nu se pōte apreția cu temeiū nici valōrea didactică a operatului, nici partea financiară a edițiunei, comitetulă își rezervă a decide în meritulă scrierei d-lui Dr. V. Bologa, după-ce lucrarea sa se va supuna în tōtă estensiunea unei amănunțite censurări.

Spre acestū scopū sē numesce o comisisiune în persōnele d-lor: Z. Boiu, I. V. Russu și Dr. I. Crișanū, căreia petentulă va avea sē-și presentē întręga sa lucrare. (Ex. Nr. 20 și 36/1893).

Nr. 23. Tipografia archidieceasană din Sibiiū, prin hârtia cu dată 16 Ianuarium a. c. înaintēză pentru achitare douē conturī despre suma totală de 468 fl. 41 cr. v. a. și anume unulă de 411 fl. 21 cr. pentru fōia „Transilvania“ pe semestrulă II, ear altulă de 57 fl. 20 cr. pentru tipăriturī.

— Suma de 468 fl. 41 cr. sē asemnēză la cassa Asociațiunei spre plătire tipografiei archidieceasane pe lângă documentulă în ordine. (Ex. Nr. 21/1893).

Nr. 24. Secretarul raportază, că trimițându-i-se, avocatului C. Mihály din Tășnadă cu rambursă, chitanța de stergere despre 40 fl. referitoare la realitățile din T.-Sărvadă, însărcinate în favorul fundațiunei Galiane, suma de 40 fl. a intrat la cassă.

— Se ia act, și primirea sumei de 40 fl. se adevărește. (Ex. Nr. 338/1892 și 25/1893).

Nr. 25. D-lă canonic preposit Ștefan Moldovană din Lugojă, prin hârtia cu data 16 Ianuariu a. c. înștiințază presidiul, că a prezentat ordinariatului episcopescă opiniunea sa asupra colecțiunei „Date istorice etc.” și a propusă emiterea unui circulară pentru popularisarea și întregirea lucrărei d-lui I. cav. de Pușcariu, pentru care scopă din parte-i va donă Asociațiunei cele 451 diplome, respective estrase trimise încă în anul 1868 d-lui G. Barițiu.

Totdeodată cere, ca să i-se trimită cu rambursă ună exemplară din aceeași colecțiune.

— Se ia act cu mulțemită, și biroulă primesce însărcinarea de a trimite cu rambursă ună exemplară din colecțiunea „Date istorice etc.” (Ex. Nr. 26/1893).

Nr. 26. Presidiul Asociațiunei comunică, că a provocat direcțiunea tipografiei archidieceșane, să întocmescă expedițiunea fôiei „Transilvania” după listele de membri.

În legătură se presentă hârtia tipografiei archidieceșane, prin care încunoscîințază, că a luată dispoșițiunile necesare pentru esecutarea recercărei presidiale.

— Se ia act. (Ex. Nr. 27/1893).

Nr. 27. Direcțiunea școlei de fete a Asociațiunei, prin hârtia cu data 1 Ianuarie a. c. arată, că inspectorul regescă de școle din comitatulă Sibiiului reclamă pe basa §-lui 10 ală art. de lege 43 din 1891, încassarea unei taxe de 15 cr. v. a. dela fiă-care elevă în favorul fondului de pensiune regnicolară, și cere permisiunea, ca taxele de măi susă în sumă de 12 fl. 75 cr. să nu se încasseze dela eleve, ci să se acopere din venitele școlei. (Ex. Nr. 28/1893).

— Cererea direcțiunei se încuviințază. (Ex. Nr. 28/1893).

Nr. 28. Direcțiunea despărțemântului XXXII (D.-S.-Mărtină), prin hârtia cu data 9 Ianuarie a. c. înaintază spre revisuire procesulă verbală ală subcomitetului dela 8 Ianuarie a. c.

Din acesta se vede, că

a) libelulă despre banii despărțemântului depuși la banca din D.-S.-Mărtină, s'a predată la timpulă seă cassarului;

b) adunarea generală în anul curent se va ține la D.-S.-Mărtin;

c) s'a luat măsură pentru încassarea taxelor restante.

— Cuprinsul procesului verbal înaintat se aprobă. (Ex. Nr. 29/1893).

Nr. 29. D-lă V. Chirtop din Câmpeni cere, ca fiica sa Domnica, elevă internă a școlii Asociațiunii, să fie scutită de didactru.

— Înainte de a decide asupra cererii d-lui V. Chirtop, acesta se trimite direcțiunii școlii de fete a Asociațiunii, spre a-și da părerea în cauză. (Ex. Nr. 30/1893).

Nr. 30. Direcțiunea despărțământului I (Sibii), prin hârtia cu data 31 Decembrie 1892 înainteză spre revizuire procesul verbal al adunării generale a despărțământului, ținute la 27 Decembrie 1892 în Sibii, Pôrta Turnului, dimpreună cu taxele încasate în sumă de 74 fl. 50 cr.

Din procesul verbal se vede, că

a) Subcomitetul s'a reconstituit alegându-se director d-lă N. Frateș, iar membri în comitet d-ții: P. Cosma, G. Dima, Dr. A. Olariu, L. Simonescu, Dr. O. Russu, S. Stroia, C. Tobias, Dr. N. Vecerde și M. Voileanu;

b) s'au încasat dela membrii ordinari 45 fl. și dela ajutători 29 fl. 50 cr.

— Primirea sumei de 74 fl. 50 cr. se adevărește, iar cuprinsul procesului verbal prezentat și în special reconstituirea subcomitetului se aprobă. (Ex. Nr. 31/1893).

Nr. 31. Direcțiunea institutului de credit și de economii „Albina“, prin hârtia cu 24 Ianuarie a. c. trimite estrasul contocurentului Asociațiunii încheiat cu un saldu de 1049 fl. 57 cr. v. a. în favorul Asociațiunii.

— Se ia act cu mulțemită, și estrasul se dă cassarului pentru confrontare cu registrele Asociațiunii. (Ex. Nr. 33/1893).

Nr. 32. Direcțiunea despărțământului IX (Orăștie), prin hârtia cu data 28 Ianuarie a. c. înainteză spre revizuire procesul verbal al adunării generale, ținute la Romos în 16 Octombrie 1892, și procesul verbal al subcomitetului, luat în ședința din 28 Ianuarie a. c., și comunică, că totdeodată a asemnat suma de 142 fl. încasată din taxele membrilor ordinari.

I. Din procesul verbal al adunării generale a despărțământului se vede, că

a) raportul subcomitetului și ală cassarului s'au primit și li s'a dat absolutele, ear institutul de credit și economii „Ardeleana“, i-s'a votat mulțemită pentru ajutorul oferit;

b) s'a decis, ca din suma de 228 fl. rămasă la încheierea socotelor, să se administreze 82 fl. — întrași dela membrii ordinari — la comitetul central, ear restul de 146 fl. 75 cr. la cassa despărțământului;

c) cu ocasiunea adunării generale s'au încasat 60 fl. dela membrii ordinari, cari taxe să vor trimite comitetului central, și 45 fl. dela membrii ajutători, care sumă s'a reținut pentru trebuințele despărțământului;

d) s'au distribuit premiile pentru pomărită d-lor: Ioan Fleșeri și Ioan Vaidean, pentru grădina de legume d-nei Rosa Bercianu, — și pentru țesături d-omnelor: Mariuța Fleșeri și Ioana Vasilcu, ear d-omnele Dubleş, Vaidean și Baboiu au fost lăudate pentru lucrurile espuse în scôla din Romos;

e) din suma de 70 franci nedistribuită pentru premii s'a creat un fond de rezervă;

f) d-lu I. Fleșeri a ținut o prelegere despre „Crescerea copiilor în scôla și acasă“;

g) în locul fostului membru al subcomitetului, d-lui Petru Drăghici, s'a ales d-lu V. Petco, protonotar magistral în Orăștie;

h) fixarea locului și timpului adunării generale viitoare s'a încredințat subcomitetului.

II. Din procesul verbal al subcomitetului se vede, că s'a decis să se trimită la comitetul central suma de 142 fl. încasată dela membrii ordinari, și disertațiunea d-lui I. Fleșeri.

— Primirea sumei de 142 fl. se adevărește, cuprinsul proceselor verbale înainte se aprobă, și disertațiunea d-lui I. Fleșeri se va trimite — după ce va fi prezentată — redațiunei fôiei „Transilvania“ spre eventuală publicare.

Totdeodată comitetul central își esprime satisfacțiunea pentru stăruințele despărțământului IX întru realizarea scopurilor Asociațiunei.

Nr. 33. Direcțiunea scôlei Asociațiunei, prin hârtia pres. în 1 Februarie a. c. cere, să se voteze suma de 269 fl. 32 cr. pentru achitarea contului firmei I. Seraphin, despre materialul de lucru procurat în anul scol. 1890/91 pe sêma elevelor, deore-ce în acel an sumele menite pentru plățirea acestui debit s'au folosit pentru acoperirea altor trebuințe ale internatului și scôlei.

În legătură se presentă și unŭ raportŭ alŭ d-lui I. Popoviciŭ, inv. la scŭla Asociațiunei, prin care se legitimăză revirementulŭ efectuitŭ cŭ suma destinată pentru contulŭ firmei I. Seraphin.

— Suma de 269 fl. 32 cr. cerută pentru achitarea contuluiŭ dela Ida Seraphin se asemnăză la cassă spre plătire direcțiuneiŭ scŭlei de fete a Asociațiunei, ear rapŭrtele direcțiuneiŭ și alŭ d-lui I. Popoviciŭ se predaŭ cassaruluiŭ spre a se esamină în legătură cu socotelele revădute ale internatuluiŭ din anulŭ scol. 1890/91 și despre rezultatŭ a raporta. (Ex. Nr. 38/1893).

Nr. 34. Direcțiunea scŭlei de fete a Asociațiunei, prin hârțiile cu data 3 Februaru a. c. înaintăză spre revisuire procesele verbale, luate în conferințele didactice dela 21 și 31 Ianuariu n. a. c. dimpreună cu clasificățiunile elevelorŭ pentru semestrulŭ I alŭ anuluiŭ scol. 1892/93.

I. Din procesulŭ verbalŭ dela 21 Ianuariu se vede, că

- a) s'a stabilitŭ de cu vreme programulŭ esamenuluiŭ semestralŭ ;
- b) la cererea magistratuluiŭ din Sibiiŭ i-s'a trimisŭ o listă a elevelorŭ ;
- c) la cererea perceptoratuluiŭ de dare din locŭ s'a trimisŭ fașiunea venituluiŭ cl. IV.

II. În procesulŭ verbalŭ din 31 Ianuariu a. c. se constată, că în aceeași și s'aŭ ținutŭ esamenele semestrale cu asistența d-lui delegatŭ G. Barițiu.

— Cuprinsulŭ proceselorŭ verbale înaintate se aprŭbă, și din clasificățiunile elevelorŭ se constată în generalŭ unŭ progresŭ îmbucurătorŭ.

Nr. 35. D-lŭ I. Iancu din Vidra de susŭ prin hârția cu data 23 Ianuariu a. c. cere a se lăsă și pe anulŭ viitorŭ familiei Iancu realitățile din lăsământulŭ fericituluiŭ Avramŭ Iancu, a i-se micșora însă arênda în vederea reparaturilorŭ costisitoare ; în fine se declară gata a încheia contractulŭ și în condițiunile vechi și cere să i-se trimită spre subscriere.

— Deore-ce afacerea vândărei realitățilorŭ din cestiune încă nu e finalisată, realitățile din lăsământulŭ fericituluiŭ Avramŭ Iancu se daŭ și pe anulŭ curentŭ în arêndă vechiuluiŭ arêndatorŭ, însă totŭ în condițiunile din trecutŭ.

Contractarea se concrede cassaruluiŭ, d-lŭ Leontinŭ Simonescu. (Ex. Nr. 53/1893).

Nr. 36. D-lu președinte alu Asociațiunei G. Barițiu a donatū pentru biblioteca Asociațiunei următorele opurī:

1. G. Sionū. Poesiī.
 2. G. Sionū. Suvenire contimporane.
 3. G. Sionū. Dramatice.
 4. Gr. H. Granda, Miosotulū, poesiī.
 5. Gr. H. Granda. Nostalgia, poesiī.
 6. Gr. H. Granda. „Fulga“ séu Idealū și Realū.
 7. Al. Vlăhuță. Poesiī.
 8. Al. Vlăhuță. Nuvele.
 9. I. I. Roșca. Lăpușneanu, tragedie.
 10. I. I. Roșca. Fata dela Cozia.
 11. C. de Stamati-Ciurea. Opurī dramatice, tomū I.
 12. V. Rusanescu. „Dorinū“, dramă.
 13. Suferințele junelūi Werther din Goethe.
 14. M. Gregoriady de Bonachi. Anacreon, cânt. lirice.
 15. G. Bengescu-Dabija. Pigmalion reg. Fenicieī, trad.
 16. E. D. O. Sevastos. Călătoriī din Țera românescă.
 17. D. Zamfirescu. Nuvele.
 18. I. Șt. Șuluțiu. Petulantulū, comediă.
 19. C. Mille. Verșurī.
 20. Dr. S. Marcovič. Istoria lui Gil Blas.
 21. Dr. U. Iarnik. Bunica.
 22. A Tr. Laurianū. Manualū de filosofă și literatură filosofică în 3 tomurī.
 23. Offener Brief zur Vertheidigung des verstorbenen gr. or. Theologie-Professors Const. Popovicz, și
 24. Analele parlamentare ale României, tom. I, partea I.
— Sē ia actū cu mulțemită. (Ex. Nr. 384/1892).
- Sibiiū, d. u. s.

Dr. **Ilarionū Pușcariū** m. p.
vice-președinte.

Dr. **Amosū Frâncu** m. p.
secretarū II.

Verificarea acestui procesū verbalū se concrede domnilorū:
Ioanū Hannia, Partenie Cosma și Dr. C. Diaconovich.

S'a cetitū și verificatū. Sibiiū, în 13/25 Februariu 1893.

I. Hannia m. p.

P. Cosma m. p.

Dr. C. Diaconovich m. p.

Informațiune

pentru domnii, cari se înscriu din nou ca membri ai Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

A dată D-șeu, că în acești ani din urmă au început a cresce mereu numărul membrilor Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Acastă împregiurare dorită ne impune datorința, ca să ne adresăm atătă cătră on. direcțiunii ale despărțemintelor, câtă și cătră toți patrioții, cari voiesc a se înscrie și a conlucra pe viitoriu ca membrii, și să-și rugămă, ca la înscriere să se observe următoarele cinsure:

1. Nu numai numele și connumele să se scrie întregi cu litere câtă se pôte mai legibile, ci și comuna (localitatea) fiă-căruia, precum și posta din urmă, pe unde nu este în loc.

2. Fiindcă în țerile corónei unguresci miș de comune urbane și rurale au câte două, unele trei, altele și mai multe nomenclaturi, după-cum locuiesc popórele de diverse limbi amestecate în aceleși comune, și după-ce de câți-va ani încóce în afaceri publice oficiale figuréză mai multă numai cele maghiare vechi și altele maghiarisate de curéndă, așa se cere, în interesul bine înțeles al fiă-căruí membru român, ca pe lângă nomenclatura românescă se adaugă nesmintită pe cea oficiósă maghiară, anume pentru orientarea speditórilor dela poste și telegrafe. Însé nici atăta nu este de ajuns, ci

3. Ori unde nu se află postă în loc, să se numescă curatú și posta cea mai de-aprópe, apoi în multe casuri chiar și comitatul, în care este situată cutare comună. Comune cu același nume se află situate în diverse comitate și regiuni, depărtate unele de altele. Spre mai bună orientare vomú cita numai câte-va esemple din șematismul celú mare alú statului, publicatú în anulú 1892, și anume:

Almás, 16 comune situate în vre-o 12 comitate.

Besztercze, una în Transilvania, vre-o 7 în Ungaria.

Balázsfalva, în comitatul Albej inf., altul în comitatul Bereg.

Brassó cetate, și Brassó, comuna rurală de cătră Deva.

Arad, cinci în 3 comitate.

Bukovacz și Bukovecz, vre-o 18 comune.

Bukovina, 4 în 3 comitate unguresci.

Déda, trei în 3 comitate.

Enyed, 1 în Transilvania, 1 în comit. Pojonă.

Köhalom, 3.

Jenő, 4 în 4 comitate.

Nádas, 5.

Poiana, 8 comune mai mari rurale și alte 6 cualificate cu câte ună altă epitetă.

Seliște, 9 comune în vre-o 6 comitate.

Toplicza, 3 în 3 comitate.

Torda, 3 în 3 comitate: cea din Ardeală cu 11 mii, cea din Bihară cu 1700, cea din comitatul Torontală cu 4 mii locuitori.

Vásárhely, 11; la fiă-care din acestea caută se le adaugă câte ună epitetă, spre a evita confusiunea.

Várhely, 7 pe acestă nume în comitatele Huniad (Grădistea), în Bistrița-Năsăudă (Orheiu), în Zala, în Vas.

Se fiă de ajunsă cu atâte esemple; ele însă suntă ne-numerate, la care noi caută se fimă cu mare luare-aminte.

4. Reclamațiunii pentru primirea neregulată a fôiei se se adreseze totdeauna cătră Comitetul Asociațiunei, câtă se pôte mai curëndă. Reclamațiunii făcute pentru numeră singuratici târđiă, după încheierea anului, nu potă fi împlinite, din causă că esemplarele remase neimpărțite preste ană se légă în formă de carte și se depună la librării spre vëndare în folosul Asociațiunei. Numeră singuratici, așa đisi defecti, rămână preste ană fôrte puțini, din cari se împlinescă lipsele până cândă ajungă pentru membrii în cursulă unui ană.

Dela cancelaria Asociațiunei.

CONSEMNAREA

sumelor colectate în favorul școlii civile de fete a „Asociațiunei transilvane“ prin dlă Partenie Cosma.

Ludovic Simon, proprietariu în Sângeorgiu 8 fl.; Ioană Lințu, agentă în Caransebeș 5 fl. 50 cr.; B. L. economă în Veseudă; G. Stoichiță, economă în Racovița; Ioană Macaveiu, economă în Șaldorf; G. O., economă în Baia de Crișă, câte 1 florenț; Ambrosie Bârsean, primariu în Hațeg, 2 florenți; Ioană Dană, economă în Șard 2 florenți 50 cr.; Nicolae Mețeș, economă în Ludoș 1 fl.; Al. Berinde, protopopă în Șeinț 3 florenți; A. Todea, proprietariu în S.-Reghină 9 fl. 50 cr.; I. Șandru, econ. în Dupusdorf 50 cr.; Ioană Țica, econ. în Copșa mică; Iacobă Vultură, econ. în Uifalău; N. Păcurară, economă în Racovița câte 1 fl.; I. Grădinară, econ. în Veseudă; N. Munteană, econ. în Gușterița câte 50 cr.; I. A. Cristea, econ. în Ocna 1 fl.; Ludovic Simon, proprietariu în Sângeorgiu 10 fl. 50 cr.; Isaia Popa, parochă în Ocna 25 fl.; A. Todea, proprietariu în Reghină 8 fl.; A. Berinde, pres. „Perșeiu“ în Seinț 10 fl.; Isaia Popa, parochă în Ocna 8 fl. 50 cr.; Iuliană Ianculescu, propriet., în Lugoș 1 fl.; I. Armașană, econ. în Sibiiu 2 fl.; S. D., economă în Nemegye 50 cr.; M. M., econ. în Alba-Iulia; N. Dobrota, econ. în Cornețelă; Chiridon Ganea, economă în Fofeldea câte 1 fl.; Aronă Domșa, parochă în Șeica-mare; Al. Berinde, parochă în Seinț câte 2 fl.; D. Romană, propr., în Mediaș 6 fl. 50 cr.; Al. Folioviți, propriet. în Aiud; V. Domșa, parochă în Toraculă-mică câte 1 fl.; Simionă Mihailă, econ. în Daișóra 50 cr.; Lud. Simonă, propr., în Sângeorgiu; Ștefană Popă, parochă în Mihalț câte 2 fl.; N. Doctoră, econ. în Hașfalău 4 fl.; Dr. A. Todea, avocată în Reghină 6 fl. 50 cr.; Ioană Lințu, agentă în Caransebeș 16 fl.; Ioană Șandru, senatoră în Sighișóra 3 fl. 50 cr.; N. Alemană, economă în Racovița 2 fl.; A. Cuteană, propr. în Deva; Ștefană Deac, propr. în Sibiiu câte 1 fl.; Ios. Mircea, econ. în Alvincz 2 fl.; I. Fulea, econ. în Ludoș; Ioană Bucură, econ. în Secădate câte 1 fl.; I. & L., econ. în Sibiiu 2 fl.; A. Berinde, pres. „Perșein“ în Seinț 10 fl. 50 cr.; N. Brașoveană, musicantă în Sibiiu 1 fl.; Iuliu Musta, parochă în Glămbóca 12 fl. 50 cr.; I. Jurca, econ. în Rovășelă 2 fl.; S. Popă, parochă în Mihalț 33 fl.; L. Simonă, propr., în Sângeorgiu 4 fl.; R. Popa, econ. în Ocna 1 fl. 50 cr.; I. Vladă, econ. în Șelcău 2 fl.; P. Barbă, avocată în Reghină 4 fl.; Dr. V. Lucaciă, parochă în Șisiesci 2 fl.; D. Romană, cand. de avocată în Mediaș 6 fl.; N. Doctoră, parochă în Hașfalău 1 fl. 50 cr.; R. Crainică, protopopă în Dobra 6 fl.; Ioană Lințu, esactoră în Caransebeș 8 fl.; A. Dancăș, primariu în Reșinariu 3 fl.; N. Hulea, notară în Hașagă 50 cr.; Al. Neagoe, propr., în Buia; Ioană Rață, avocată în Turda câte 1 fl.; Iuliu Musta, parochă în Glămbóca 3 fl.; Al. Berinde, parochă în Seinț; Ioachimă Fulea, avocată în Sas-Sebeș; L. Simonă, propr., în Sângeorgiu; S. Popă, parochă în Mihalț câte 2 fl.

Rectificare. Numele d-lui vicariu din Maramureș, amintită în Nr. 2. din eróre Titu Budiu, a se îndreptă în *Titu Bud* (nobilă de Budesci).